

2021-2022

PROGRAMME KODESH en classe de quatrième

Groupe scolaire Lucien de Hirsch

חומש

Compétences visées au collège

Savoir se repérer dans un livre :

Connaître l'ordre des lettres de l'alphabet (5ème) ;
Connaître la valeur numérique des lettres (5ème) ;
Savoir s'arrêter au point dans un verset (dès la 6ème) ;
Savoir repérer un dialogue dans le verset (où il commence, où il s'arrête) (dès la 6ème) ;
Savoir identifier la lettre הָ à la fin d'un non de lieu pour indiquer la direction (6ème) ;
Savoir distinguer le וּוּ הַחִיבוּר du וּוּ הַהִפּוּךְ (dès la 6ème) ;
Savoir identifier le הָא הַשְּׂאֵלָה (5ème) ;
Connaître les déclinaisons des mots les plus courants (יְלִדִיךָ, יְאָבִי...) (4ème et 3ème) ;
Savoir conjuguer un verbe au masculin et au féminin (dès la 5ème).

Savoir lire et comprendre :

Être capable de dire qui parle, ou de quoi parle-t-on en s'aidant des mots outils acquis (6ème) ;
Être capable de donner un titre à un ensemble de versets ; (4ème)
Être capable de dire qu'elle est l'idée essentielle du verset. (Apprendre à l'enfant à se focaliser sur ce qu'il sait et à ne pas se bloquer sur les mots qu'il ne connaît pas) (5ème).

Savoir lire et analyser :

Être capable de soulever une contradiction interne au verset ou une contradiction externe (avec leurs acquis) (dès la 4ème)
Être capable de poser une question sur le verset (dès la 6ème) et essayer d'y apporter une réponse (dès la 5ème)

Savoir lire Rashi :

Être capable de lire et de comprendre un court commentaire de Rachi (dès la 4ème)

Remarque :

La classe de 3ème devra reprendre toutes les compétences énumérées ci-dessus.
Rien n'est en effet définitivement acquis pour un élève.

Premier trimestre		
ספר שמות פרשת וארא בא	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>הקדמה לחמישה חומשי תורה ולספר שמות להכין ציר כרונולוגי לספר שמות עם המאורעות המרכזיים בספר</p> <p>Ci-joint un tableau récapitulatif des plaies à remplir au fur et à mesure de l'apprentissage.</p>		
<p>מכת דם (ז' יד – כה) רש"י ט"ו רש"י י"ז רש"י י"ט</p>	<ul style="list-style-type: none"> • הכרת טובה. • מבנה כללי של המכות ומשמעותן. • יחס ה' לישראל בזמן מכות מצרים. 	

ספר שמות פרשת וארא בא	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>מכת צפרדע (ז' כו – ח יא) רש"י כ"ט רש"י ב' עד המילים נחילים נחילים</p>	<ul style="list-style-type: none"> • וירא פרעה כי היתה הרוחה ויכבד את לבו. 	

ספר שמות פרשת וארא בא	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>מכת כניס (ח' יב – טו) רש"י י"ב רש"י י"ד "ולא יכלו" רש"י ט"ו "אצבע אלקים היא"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • אצבע אלוקים. 	

ספר שמות פרשת וארא בא	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>מכת ערוב ותגובת פרעה (ח' טז – כח) רש"י י"ח "למען תדע"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • אזהרה לפני המכה. 	

ספר שמות פרשת וארא בא	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>מכת דבר (ט' א – ז) רש"י ג' "הנה יד ה' הויה"</p>		

ספר שמות פרשת וארא בא	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>מכת שחין ותגובת פרעה (ט' ח – יב) רש"י "באדם ובהמה"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ולא יכלו החרטומים לעמוד לפני משה. 	

ספר שמות פרשת וארא בא	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>מכת ברד ותגובת פרעה (ט' יג- לה) רש"י י"ח "כעת מחר" רש"י כ"ד</p>	<ul style="list-style-type: none"> • בעבור זאת העמדתיך ... ולמען ספר שמי • הודאת פרעה, ה' צדיק. 	

ספר שמות פרשת וארא בא	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>מכת ארבה (י' א- כ) רש"י י' "ראו כי רעה נגד פניכם" רש"י י"ד "ואחריו לא יהיה כן"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • שכר ועונש. • למען תספר באזני בנך. • דרישת משה לשחרור כל העם. 	

ספר שמות פרשת וארא בא	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>מכת חושך (י' כא- כג) רש"י כ"ב</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ולכל בני ישראל היה אור במושבותם. 	

ספר שמות פרשת וארא בא	CONNAISSANCES	Nbr séances
מכת בכורות (י"א א – י) רש"י ד' "כחצות הלילה" רש"י ה' "מבכור פרעה עד בכור השפחה"	<ul style="list-style-type: none">• הכרת פרעה בה'.• שחרור אבותינו ממצרים. ניצול מצרים.	

Deuxième trimestre		
ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
הקדמה לחמישה חומשי תורה ולספר ויקרא		
קדושים תהיו (י"ט א – ב) הסבר המושג קדושה לפי שיטת רש"י	<ul style="list-style-type: none"> • "קדושים תהיו" על ידי קיום המצוות שבין אדם למקום והמצוות שבין אדם לחברו. • הקדושה כמושג משותף לרוב הפרשה וכנושא מרכזי של המצוות שבפרק י"ט. • ריבוי מצוות בעלות ערך עצמאי בפרשה זו. יש להדגיש את הרעיון ואת הערך של כל מצווה ומצווה גם כאשר אין לכך פירוט בטור "הרעיונות וערכים". 	

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>כיבוד אב ואם ושמירת השבת (י"ט ג) רש"י השוואה בין כבוד ליראה, מהו כבוד ? מהו מורא ?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • מורא אב ואם לעומת כיבוד אב ואם. • שמירת השבת קודמת לכיבוד אב ואם. 	

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>איסור עבודה זרה (י"ט ד) רש"י "אל תפנו אל האלילים"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • המודה בעבודה זרה ככופר בכל התורה כולה. 	

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>מתנות עניים (י"ט ט-י) הסבר פאה, לקט, שכחה</p>	<ul style="list-style-type: none"> • סיוע לזולת. • חלק מן הברכה שנתן לך הקב"ה, בשדך ובכרמך, יש לתת לעניים. 	

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>איסורי לקיחת ממון הזולת, שקר ושבועת שקר (י"ט יא- יג) רש"י י"ב "לא תגנבו ולא תכחשו ולא תשקרו ולא תשבעו"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • מערכת יחסים בין אדם לחברו צריכה להיות ישרה והגונה. גניבת ממון, גניבת דעת, גניבת נפשות. • שבועת שקר היא חילול ה'. 	

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>איסור לחלל ולהכשיל (י"ט יד) רש"י "לא תקלל חרש, ולפני עור לא תתן מכשול, ויראת מאלקיך"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • הקללה "פוגעת" במקלל, מורידה אותו בדרגה. 	

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>צדק במשפט (י"ט טו) רש"י "לא תשא פני דל, ולא תהדר פני גדול, בצדק תשפוט עמיתך"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • שוויון במשפט. 	

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>"לא תלך רכיל" "לא תעמוד על דם רעך" (י"ט טז) רש"י "לא תלך רכיל עד הולכי רגילה" רש"י "לא תעמוד על דם רעך" רש"י "אני ה'"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • חומרת הרכילות. • מחובה להציל חיי אדם. 	

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>תוכחה, איסור נקימה ונטירה. ואהבת לרעך כמוך. (י"ט יז – יח) רש"י י"ז "ולא תשא עליו חטא" רש"י י"ח "לא תקום"</p>	<ul style="list-style-type: none"> • "ואהבת לרעך כמוך" זה כלל גדול בתורה. 	

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>איסורי כלאיים ושעטנז (י"ט יט) רש"י "את חקתי תשמרו"</p>		

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
איסור ערלה ודיני נטע רבעי (י"ט כג- כה) חסבר בעל פה		

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
איסורים הקשורים לעבודה זרה (י"ט כו- לא) רש"י כ"ו לא תעוננו רש"י כ"ז "פאת זקנך"	<ul style="list-style-type: none"> • התרחקות מדרכי הגויים. • שמירת שבת ומורא מקדש. 	

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances
כיבוד זקנים וחכמים (י"ט לב) להכיר בע"פ רש"י "מפני שיבה תקום, והדרת פני זקן"	<ul style="list-style-type: none"> • יחס כבוד לזקנים. 	

ספר ויקרא פרשת קדושים	CONNAISSANCES	Nbr séances

<p>איסור אונאת הגר (י"ט לג – לד) <i>הסבר אונאה</i></p> <p>יושר והגינות במסחר (י"ט לה – לז)</p>	<p>• יחס של כבוד אל הזולת, אל הזר והשונה.</p>	
--	---	--

Troisième trimestre		
ספר במדבר פרשת שלח לך	CONNAISSANCES	Nbr séances
<ul style="list-style-type: none"> • הקדמה לחמישה חומשי תורה ולספר במדבר • הקדמה לפרשת שלח 		
<p>המרגלים וההוראות לתור את הארץ (י"ג א – כ)</p> <p>רש"י ב' סמיכות הפרשיות, השוואה לספר דברים,</p> <p>רש"י ג' "כולם אנשים"</p> <p>שמות המרגלים עפ"י מדרש במדרש רבא,</p> <p>על המורה לבחור הסבר לשלושה שמות של מרגלים.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • מטרת שליחת המרגלים היא לתור את הארץ. • המקור ליזמה לשליחת המרגלים. • תפקידי המרגלים. 	

ספר במדבר פרשת שלח לך	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>ביצוע השליחות על ידי המרגלים (י"ג כ"א – כ"ד)</p> <p>כדאי להביא מפה ולהראות את מסלול המרגלים. על התלמיד לזהות עפ"י המקרא את שאלות המרגלים. רש"י כ"ב "ויבא עד הברון."</p>	<ul style="list-style-type: none"> • דרך המרגלים. 	

ספר במדבר פרשת שלח לך	CONNAISSANCES	Nbr séances
<p>הדיווח של המרגלים (י"ג כ"ה – ל"ג)</p> <p>רש"י כ"ה "וישובו מתור הארץ מקץ ארבעים יום." רש"י כ"ו "וילכו ויבואו" רש"י כ"ז "זבת חלב ודבש" רש"י ל' "ויהס כלב..... אל משה [יש לקרוא את רש"י בהטעמה]."</p>	<ul style="list-style-type: none"> • "כל דבר שקר שאין אומרים בו קצת בתחילתו אין מתקיים בסופו". • מהו חטא המרגלים ? • איסור הוצאת דיבה על הארץ. • השלבים השונים בתשובת המרגלים. • תגובתו של כלב. 	

ספר במדבר פרשת שלח לך	CONNAISSANCES	Nbr séances
תגובת העם (י"ד א – י) באופן אקסטנסיבי	<ul style="list-style-type: none"> • הבקשה למנהיג חדש. • התממשות החשש "פן ינחם העם.... וישבו מצרימה". 	

ספר במדבר פרשת שלח לך	CONNAISSANCES	Nbr séances
בקשת ה' להשמיד את העם ותפילת משה (י"ד יא – יט) תפילת משה, השוואה לחטא העגל.	<ul style="list-style-type: none"> • חילול ה'. • השימוש שעושה משה במידות הרחמים. 	

ספר במדבר פרשת שלח לך	CONNAISSANCES	Nbr séances
תשובת ה' (י"ד כ – כה)	<ul style="list-style-type: none"> • סליחה. • לא לנסות את ה'. 	

משנה

1er trimestre

יומא פרק ג'

משנה 1 ; 2 ; 3 ; 4 ; 5 ; 6

סוכה פרק ג'

משנה 1 ; 2 ; 3 ; 4 ; 5 ; 11 ; 12 ; 13 ; 14 ; 15

2ème trimestre

תענית פרק א'

משנה 1 ; 2 ; 3 ; 4 ; 5

מגילה פרק ג'

משנה 1 ; 2 ; 3 ; 4

3ème trimestre

בבא קמא פרק ז'

משנה 1 ; 2 ; 3 ; 6 ; 7

יומא פרק ג'

משנה 10 ; 11

סה"כ 32 משניות

Compétences :

- Savoir lire et traduire ;
- Connaître le vocabulaire récurrent de la משנה ;
- Savoir distinguer des opinions et leurs enjeux ;
- Développer le sens du questionnement et de l'analyse ;
- Expliquer un commentaire choisi du Rav Obadia ben Avraham de Bartenoura.

גמרא

Premier trimestre

Séquence introductive :

- ⇒ Histoire de la transmission de la Torah
- ⇒ Tanaïm/Amoraïm
- ⇒ Expression à connaître
- ⇒ Se repérer dans une page de Guemara

Les 101 mots de la גמרא

Séquence 1 המפקיד

⇒ Notions (מושגים) et concepts Talmudiques :

1. Les 4 שומרים et leurs Halakhot
2. Différence גזלן גנב
3. חילוק בין ממון לקנס
4. תשלומי כפל ותשלומי ד"ה
5. שבוע דאורייתא דרבנן
6. דבר שלא בא לעולם

⇒ Éléments rhétoriques abordés en classe :

1. Repérer une répétition dans la Michna et la résoudre
2. Raisonnements en cascade et par induction
3. Rétroactivité (למפרט)

Séquence 2 יום טוב חלק א'

⇒ Notions (מושגים) et concepts Talmudiques :

1. דיני ממונות\דיני נפשות
2. Les rapport entre Torah écrite et תקנות וגזרות חכמים

⇒ Éléments rhétoriques abordés en classe :

1. Repérer une contradiction entre les Psoukim et la résoudre
2. Atelier Rachi (Étude dans les mots et initiation à la compréhension de Rachi sur le Talmud)
3. Les raisonnements a fortiori כל שבן וקל וחומר

Deuxième trimestre

Séquence 2 יום טוב חלק ב'

Séquence 3 לולב הגזול

⇒ Notions (מושגים) et concepts Talmudiques :

1. מצוה הבאה בעבירה
2. מום קבוע ומום עובר avec la distinction de מומים et קרבנות

⇒ Éléments rhétoriques abordés en classe :

1. Comprendre les Svarot des Dinim d'une Michna
2. Retrouver une Halakha dans les Psoukim
3. Atelier Tossefot (Étude dans les mots et initiation aux différents types de Tossefot sur le Talmud)

Troisième trimestre

Séquence 4 שואל

⇒ Notions (מושגים) et concepts Talmudiques :

1. אבות מלאכות ותולדותיהן
2. איסור ממצוא חפציו בשבת
3. Notions de תחום
4. La notion de הבדלה

⇒ Éléments rhétoriques abordés en classe :

1. Retrouver (ou même extraire) la Halakha depuis une Guemara (Travail en utilisant le Choulkhan Aroukh en parallèle)
2. Comprendre que pour établir la validité d'un enseignement de Amoraïm il faut qu'il soit compatible avec tous les enseignements des Tanaim.

Séquence 5 הגזל ומאכיל

⇒ Notions (מושגים) et concepts Talmudiques :

1. מלוה לזה פיקדון
2. בריא ושמא בריא עדיף
3. אין ספק מוציא מידי ודאי
4. מודה במקצת – כופר בכל

⇒ Éléments rhétoriques abordés en classe :

1. Se poser la question : « Dans quelle situation notre Michna est-elle enseignée ? » et analyser la compatibilité des différentes possibilités avec la Reicha et la Seiffa
2. Initiation à la compréhension d'une Makhloket Richonim simple dans les mots

ספר יונה Premier trimestre	
Programme ci-joint	
<ul style="list-style-type: none">• Etre capable de lire le texte de manière fluide ;• Etre capable d'expliquer la question de chacun des enfants et la réponse apportée ;• Etre capable de comparer et de mettre en rapport les versets de la Torah avec le texte de la Haggadah.	הגדה של פסח Deuxième trimestre ארבעה בנים והגדת לבנך והיא שעמדה לאבותינו
פרקי אבות Troisième trimestre	
פרק א' משנה י"ח פרק ב' משנה י"ז פרק ג' משנה ד' פרק ד' משנה ג' פרק ה' משנה י' פרק ו' משנה ג'	

הלכה

Le sujet de Halakha sera étudié selon les brochures distribuées au début de l'année.

Le professeur devra consacrer un cours à chaque chapitre.

Les lois des fêtes seront étudiées de manière brève.

Tronc commun
ברכות כיפור, פורים